

17. SZÁM
1992. JÚNIUS 19.

VÁLTOZÁSOK ALAPJA

1992. évi termelési terv változó önköltségi áron	953.000.- eft
Június 16-ig teljesített termelés	79.518.- eft
1992. évi tervezett zárólétszám	585 fő
Június 16-1 teljes létszám	722 fő

TÉNYEK ADATOK

A Munka Törvénykönyve

1992. július 1-én hatályba lép az új Munka Törvénykönyve. A Törvény számos esetben enged eltérést a meglévő Kollektív Szerződésektől és Munkaszerződésektől, így az új Kollektív Szerződés megkötéséig az új Törvény előírásait csak, mint törvényi minimumot lehet alkalmazni.

Új jogintézmény az Üzemi Tanács, amelynek fő feladata, hogy a munkavállalók közössége a Törvényben számukra biztosított jogokat rajta keresztül gyakorolja. Az Üzemi Tanács-ot meg kell választani minden olyan munkáltatónál, ahol a munkavállalók létszáma az ötven főt meghaladja. Társaságunknál Központi Tanács-ot is kell választani.

A felmondási tilalmak és korlátozások körét a MT. jelentősen csökkentette a korábbiakhoz képest. A védettség időszaka csak néhány esetre és az azt követő 30 napra (pl. sorkatonai szolgálat, betegállomány) terjed ki.

A munkavállaló felmondása esetén a felmondási idő számításának alapja a munkáltatónál munkaviszonyban töltött idő lesz. Eszerint:

- a felmondási idő alapesetben 30 nap, amely a munkáltatónál munkaviszonyban töltött

3 év után 5 nappal,
5 év után 15 nappal,

⋮
⋮

20 év után 60 nappal meghosszabodik.

A felmondási idő maximuma az egy évet nem haladhatja meg.

A munkáltató felmondása esetén a felmondási időre nincs törvényes előírás, ellenben a felmentési idő a felmondási idő fele mértékében van meghatározva.

Munkáltatói felmondás esetén -ha a dolgozó a munkaviszony megszüntetését a részére járó felmentési idő előtti időpontra kéri- a munkáltató azt köteles figyelembe venni. A felmentési időre a dolgozót átlagkereset illeti meg. Végkielégítés a munkáltatónál munkaviszonyban töltött idő alapján jár a következők szerint:

Legalább 3 év esetén 1 havi,
5 év esetén 2 havi,
10 év esetén 3 havi,
15 év esetén 4 havi,
20 év esetén 5 havi,
25 évtől 6 havi

átlagkeresetnek megfelelő összeg. Az átlagkereset számítására vonatkozó jelenleg érvényes korlátozó rendelkezéseket az új Törvény már nem tartalmazza.

Továbbtanuló dolgozók részére a Törvény az alábbi munkaidő kedvezményeket biztosítja:

- munkaidő kedvezményt a foglalkozások és szakmai gyakorlatok időbeosztásától függően,
- vizsgánként illetve vizsga-tárgyanként, a vizsga napját is beszámítva, 4-4 munkanapot,
- diplomamunka elkészítéséhez 10 munkanapot.

Nem iskola-rendszerű továbbképzésben résztvevőknek kedvezmény csak akkor jár, ha azt a munkaviszonyra vonatkozó szabály elrendeli vagy tanulmányi szerződés biztosítja.

Ha a dolgozó általános iskolai tanulmányokat folytat, a munkából távolléti időre részére átlagkereset jár. Egyéb esetekben mindig külön megállapodás alapját képezi az adható kedvezmény pl. olyan esetben is, amikor a munkáltató kötelezi a dolgozót a tanulmányok elvégzésére.

1993-tól a munkaszüneti napok száma egy nappal, (pünkösd hétfőjével) bővül.

Új a szabályozás az elrendelhető túlmunka mértékében és díjazásában is.

Az új Törvény értelmében az elrendelhető túlmunka felső határa, két egymást követő napon összesen 4 óra lehet. Ettől érvényesen eltérni nem szabad. Az éves felső határ 144 óra, amelyet a Kollektív Szerződés külön rendelkezése maximum évi 200 órára emelhet.

A következő számban az éves rendes szabadságok mértékéről, a szűk körben biztosított pótszabadságról és a bérpótlékok rendszeréről lesz szó.

Kéri István
osztályvezető

Kérdezz! felelek!

Ilyenek vagyunk ?

Kérdezek, de azt hiszem feleletet nem kapok. Nem is várok.

A kérdés ez: - Ugye nem vagyunk ilyenek?

A mai rohanó világban sajnos nagyon kevés idő jut az emberi kapcsolatok ápolására. Csak rohanunk és nem látjuk, hogy velünk és mellettünk emberek vannak, akik ugyanúgy igénylik a jó szót, a megbecsülést, mint mi.

Ilyen az élet! - mondjuk. Nincs rá idő. Bár nem helyes, de lehet erre hümmögni: valóban. De kérdem, arra, hogy jut idő és türelem, hogy az ebédlőben elhelyezett tablókra lekaparják egyesek a fénykép egy részét, bajszot és szakállt rajzolnak a másik képre. (Gondolom munkaidő alatt!)

A szóban forgó tablókra ez a felirat áll: NYUGDÍJASAINK. Azoknak a fényképei sorakoznak ott, akik tisztességgel, becsülettel dolgoztak egy életen át. Azoké, akiktől ünnepelesen elköszöntünk és ígéretet tettünk, nem felejtjük el őket. Most pedig egyesek, vagy egy valaki - és nem találok elegendően elítélő jelzőt az illetőre- kapirgál és rajzolgat.

Amikor nyugdíjas találkozó volt, "öregjeink" meghatottan nézegették a képeket. Amikor bejönnek a gyárba, mindég lelassítanak a tablók előtt. "Né, ott a Marika, ott a Janibá" - mondják és természetesen megkeresik saját arcukat is. Látszik rajtuk, jól esik nekik, hogy azért teljesen nem felejtették el őket.

De nem ezért írok. Azért írok, mert szegyenlem magam valaki helyett és szeretném, ha ezt olvasva az a "valaki" is elgondolkodna azon, hogy illet egy értelmes ember még "pisis" korában sem tesz.

Remélem, hogy ilyen ebben a gyárban többé nem fordul elő.

Nem bíztam meg senki sem azzal, hogy a nevében nyilatkozzam, de azt hiszem, hogy az írás elején feltett kérdésre a választ a többség nevében is bátran leírhatom:

Nem vagyunk ilyenek !

Dr. Horváth László

KÖZÖS NEVEZŐ

Folytatjuk a sorozatot egy olyan témakörrel, helyesebben termék-csoporttal, amellyel mindenki nap-mint-nap találkozik valamilyen formában, akár rajztábla mellett dolgozik, akár a műhelyben.

A termék-csoport neve: CSAPÁGYAK

A téma olyan sokrétű, olyan szerteágazó ma már, hogy a teljesség igénye nélkül sem fér bele egy hasábjába, ezért több részletben igyekszünk minél szélesebb ismereteket nyújtani. A nyelvezet elsősorban amerikai, a szakkatalógusok által használt terminuszok.

Általános elnevezések

radiális csapágy	-	radial bearing
axiális csapágy	-	axial bearing
golyóscsapágy	-	ball bearing
görgőscsapágy	-	roller bearing
egysoros ...	-	single row ...
kétsoros ...	-	double row ...
mélyhornyú ...	-	deep groove
beálló (önbeálló)	-	self-setting
önkenő	-	self-lubricating
ferdehatásvonalú	-	angular-contact
golyó	-	ball
görgő	-	roller
golyókosár	-	ball cage
görgőkosár	-	roller cage
belső gyűrű	-	inner ring
külső gyűrű	-	outer ring
szabványos	-	standard
nagy teherbírású	-	heavy duty
nagypontosságú	-	super precision
hengeres furatú	-	cylindrical bore
kúpos furatú	-	tapered bore
olajhorony	-	oil groove
tömített	-	sealed
határfordulatszám	-	limiting speed
din. alapterh.	-	basic dynamic load rating
stat. alapterh.	-	basic static load rating

(folytatás: Csapágy-elnevezések)

Dr. Thuránszky Rezső

Nemrégem múlt 71 éves. Nem látszott meg rajta.

Néhány hete még itt járt közöttünk. Szigorú, tekintélyt parancsoló pillantásaira az idősebbek még jól emlékeznek. 31 évet töltött a Tungsramnál, ebből 28-at a VTG-ben. A jogi doktorátussal 1953-ban programozóként alkalmazott emberből 12 év múlva a Gépgyár fődizpécseré lett. Az is maradt egészen nyugdíjba vonulásáig.

Mindég precíz, pontos, naprakész volt, a termelésirányításban professzor. VTG-beli első munkanapjától az utolsóig ezen a területen dolgozott. Mindenkit ismert és mindenki ismerte őt.

Nem volt barátoskodó természet, de munkatársai és beosztottjai egyaránt tisztelték azt a sok tapasztalatból eredő tudást, ami intézkedéseiben megnyilvánult.

Néhány hete még itt járt közöttünk, üdvözlöttük egymást. Nem jön többé.

Ismét emlékké vált történelmünk egy lapja.